

Levensvragen

Het MST besteedt aandacht aan zingevingsvragen rondom het eigen levensverhaal van mensen. Men helpen in het duiden van hun levensverhaal voorziet in een grote behoefte. Eén voorbeeld hiervan, in een lichte vorm, zijn de wekelijkse bijeenkomsten in de Verhalenkamer.

Trajecten

Menss is een ondersteuningsaanbod van de gemeente Tilburg dat door vier Tilburgse partners wordt uitgevoerd: MST, De Krachtcentrale 013, Feniks en ContourdeTwern. In 2019 heeft het MST 116 Menss-trajecten verzorgd. Er is een aparte brochure 'Menss helpt je vooruit' beschikbaar met een uitvoerige rapportage over de uitvoering van Menss in 2019.

Streetwise en Realistisch

Voorjaar 2019 is 'Streetwise en Realistisch' van start gegaan met Lydia Verhagen als projectleider. Het is een driejarig project met het justitiepastoraat als belangrijke samenwerkingspartner. Het project betreft de re-integratie van (ex) gedetineerden waarbij de omgeving, de activiteiten en de ondersteuning van het MST worden ingezet. De expertise van het MST is het bestaansperspectief helpen ontwikkelen en ondersteunen bij de (ex)gedetineerde, beginnend tijdens de detentie en doorlopend in de periode daarna. Lydia Verhagen is de verbindende schakel tussen het MST en de Penitentiaire Inrichting (PI) in Vught. Re-integratie heeft meer kans van slagen wanneer er veranderingen in gang worden gezet die het bestaansperspectief van een (ex)gedetineerde positief beïnvloeden. De eigen levensloop van de deelnemers staat centraal in combinatie met een persoonsgerichte aanpak. Het project is niet gericht op grote aantallen deelnemers. Het gaat om een beter zicht krijgen op werkzame factoren in de MST-omgeving bij de re-integratie van (ex)gedetineerden. In 2019 zijn enkele deelnemers tijdens hun detentieperiode ingestroomd. Er is echter vooral voorwaardenscheppend werk gedaan. Naast het maken van voorlichtingsmateriaal is er consciëntieus gewerkt aan de opbouw en vorming van werkgroepen van vrijwilligers die een rol spelen in de verdere realisering van het project. Ook is er een klankbordgroep opgericht. De leden hiervan zijn werkzaam bij justitie en justitiepastoraat, Tilburg University, Fontys, Instituut Maatschappelijk werk en het Veiligheidshuis.

Van bruggenhoofd naar steppingstone

Somaliërs vormen een belangrijke groep in het MST. Veel Somaliërs kunnen maatschappelijk niet goed meekomen. Zij waren in 2019 een doelgroep via het project 'Klokken gelijkzetten' met Bouke Kuurstra als projectleider. Via dit project zijn 160 Somalische mensen geholpen met maatschappelijke vragen, het aanleren van basisvaardigheden en doorverwijzingen naar Nederlandse taal. Daarnaast is er belangrijke kennis opgedaan.

De Somalische gemeenschap is geen gesloten blok maar een groep in transitie, een netwerk van mensen die een Somalische achtergrond en de taal gemeenschappelijk hebben, maar slechts gedeeltelijk een geschiedenis, gebruiken en opvattingen met elkaar delen.

Somaliërs kennen onderlinge solidariteitssystemen. Mensen doen een beroep op elkaar als het nodig is. Deze 'burenhulp' heeft een schaduwkant, omdat de circulerende informatie over de Nederlandse samenleving niet altijd correct is.

Ons uitgangspunt Somalische vrijwilligers te werven voor een brugfunctie naar de Somalische gemeenschap, bleek niet adequaat. Het veronderstelt een homogene Somalische gemeenschap. Somalische mensen werden op deze manier overvraagd. Er zijn weinig Somalische mensen die het Nederlands goed beheersen en de Nederlandse samenleving goed begrijpen. In plaats van te streven naar brugfuncties is het beter om uit te gaan van 'steppingstones'. Vertrouwensfiguren binnen het Somalische netwerk die een verbindende rol kunnen spelen. Voorkomen moet worden dat zij door allerlei partijen overvraagd worden. De werkwijze is naast functioneel eerder relationeel. Het gaat om mensen met een Somalische achtergrond die de Nederlandse samenleving voor andere Somaliërs doorwaadbaar maken. Hoe meer steppingstones hoe beter, het is dan niet onoverkomelijk als één steppingstone even 'overloopt'. Het is beter een grote groep van - kleine - steppingstones te hebben, dan enkele supervrijwilligers die onder de druk van de verwachtingen snel zullen afhaken.

Onderzoek

Hoe help je huwelijksmigranten beter? Onderzoek Nadir Martinali

Na een stage bij het MST heeft Nadir Martinali haar afstudeeronderzoek voor de Avans Hogeschool gedaan over het inburgeren van gezinsmigranten in Tilburg.

Veel vrouwelijke huwelijksmigranten worden snel moeder en gaan niet werken. Als ze gaan werken is dat ver onder hun niveau en dat levert veel frustratie op. Haar onderzoeksvraag was: hoe kunnen gezinsmigranten in Tilburg ondersteund worden met inburgering en integratie? Huwelijksmigranten zijn zelf verantwoordelijk voor hun inburgering. Voor vragen kunnen zij terecht bij DUO, maar de geautomatiseerde processen en de telefonische afspraken zijn extreem moeilijk voor mensen die de Nederlandse taal slecht beheersen. Inburgering valt vanaf 2021 weer onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. Nadir vreest dat een grote groep tussen wal en schip valt. De gemeente richt zich op mensen die onder de nieuwe regeling vallen. Maar mensen die onder de oude regeling vallen: dreigen zij nog verder in de problemen te komen?

Nadir concludeert dat huwelijksmigranten onvoldoende informatie over inburgeren hebben. Er dient meer informatie te zijn over de inburgeringsplicht van gezinsmigranten, het liefst in meerdere talen. Het leren van de Nederlandse taal moet de hoogste prioriteit hebben. Nederlands is cruciaal voor werk en opleiding. MST is geen inburgeringsinstelling, maar bereikt wel veel huwelijksmigranten. Er dient een inburgerings-spreekuur bij het MST gerealiseerd te worden voor huwelijksmigranten. Huwelijksmigranten met een hoge opleiding moeten uitgedaagd worden om op een hoog niveau een inburgeringsexamen te doen. Zij kiezen nu vaak voor het laagste niveau omdat ze bang zijn om te zakken voor het examen of bang zijn voor de hoge kosten die inburgering met zich meebrengt. Inburgeren op laag niveau heeft consequenties voor werk en participeren in de maatschappij.

Uit de MST-agenda 2019

Rondom de dagelijkse activiteiten en dienstverlening meanderen talloze overleggen, voorbereidingen en afstemmingen, zowel intern als extern. Bepaalde problemen waar kwetsbare mensen tegen aanlopen, komen in gesprekken aan de oppervlakte en blijken dan niet alleen het probleem van een individu te zijn maar van een groep. De MST-medewerkers proberen dat probleem ook op de agenda van andere instanties te krijgen en hen zo medeplichtig aan een oplossing te maken. Soms lukt dat, soms lukt dat minder.

Evenementen

Evenementen met vrijwilligers namen een vaste plek in de MST-agenda van 2019. In januari was er de jaarlijkse vrijwilligersdag, in april een uitstapje naar de Beekse Bergen, eind juni was er de feestelijke seizoensafsluiting en eind december vond de kerstlunch plaats. In mei werd er tijdens het islamitische vasten 's avonds een Iftar-maaltijd georganiseerd.

Bezoeken

Op 19 november bezocht het Tilburgse Bemoeizorgteam in het kader van hun twaalfenhalfjarig jubileum het MST voor uitwisseling. De Tilburgse Rotary club lunchte 26 november bij het MST voor kennismaking met het werk van het MST.

Inburgering

Migranten weten niet altijd dat zij inburgeringsplichtig zijn. Uit de MST-praktijk bleek dat het om vele tientallen mensen gaat in Tilburg. In samenwerking met het PVDA-raadslid Bea Mieris en Groen Links-raadslid Liesje Carlier werd in maart een goed bezochte voorlichtingsochtend georganiseerd voor ambtenaren, raadsleden en hun medewerkers. Er vond een goede uitwisseling plaats, maar treffend was toch het gebrek aan kennis rondom de praktijk van inburgering bij de mensen die erover gaan. In de maanden daarna is het MST gevraagd mee te denken in de 'Pilot Inburgering+', een project van de landelijke en gemeentelijke overheid om een nieuw inburgeringsstelsel te ontwerpen.

Doorverwijzen

UWV, Werk&Inkomen en Traverse bevinden zich op loopafstand van het MST. Veel bezoekers van deze instellingen zijn bezoekers van het MST. Er vindt veel doorverwijzing naar het MST plaats. Interessant dat naast formele doorwijzing ook informele doorverwijzing plaatsvindt van mensen door de portier(en) van UWV/W&I. Een nieuwe ontwikkeling is dat ook sommige ambtenaren het MST bezoeken voor nadere kennismaking, uitwisseling.

Briefadressen

Briefadressen zijn een goed middel om mensen, die in moeilijke omstandigheden in cirkels rond draaien, te helpen hun leven weer op de rit te krijgen. Zonder adres geen uitkering, geen zorgverzekering, geen weg uit de vicieuze cirkel. Een briefadres kan voorkomen dat mensen verder afglijden in drank, drugs, of dat ze in de anonimiteit en criminaliteit verdwijnen. Mensen met psychiatrische problematiek kunnen in veel situaties sneller de noodzakelijke zorg ontvangen. In 2018 heeft het MST bij de wethouder aangekaart dat mensen bij het aanvragen van een briefadres van het kastje naar de muur werden gestuurd. Uit de praktijksituaties van mensen die in 2019 bij het MST voor hulp aanklopten bleek echter dat, ondanks de stappen die door de gemeente zijn gezet om tot verbetering te komen, het nog steeds vaak niet lukt om een briefadres te regelen. We hebben onze zorg hierover opnieuw bij de gemeente voorgelegd.

Studiedagen en onderzoek

Een andere visie op gezondheid is aan de orde bij het denken over 'Positieve gezondheid'. In maart hebben medewerkers die betrokken zijn bij Menss aan studiedagen meegedaan. Lydia Verhagen is betrokken bij de masterclasses van lector Integrale Veiligheid Sjaak Khonraad aan de Avans hogeschool in Den Bosch. Rob van der Zwan zit in de Adviesgroep Promotieonderzoek Maatschappelijke Kwetsbaarheid van Wilma Numans MSc (Stafffunctionaris Innovatie & Beleid Contourde-Twern) en deed op 5 juli mee aan de lustrumconferentie Sociaal Werk van de Academische Werkplaats Sociaal Werk van Tranzo, Tilburg University.